

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

економічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра

бізнесу та управління персоналом

(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Соціальне підприємництво

(вказати назву навчальної дисципліни)

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Підприємництво та управління бізнесом

(назва програми)

Спеціальність D3 Менеджмент

(вказати: код, назва)

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

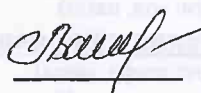
Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Підприємництво та управління бізнесом» спеціальності ДЗ «Менеджмент» галузі знань Д «Бізнес, адміністрування та право», затвердженої наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича № 164 від 01 травня 2025 р.

Розробник: Гуменюк Мар'яна Мирославівна, старший науковий співробітник відділу наукових досліджень та інноваційного розвитку агропромислового виробництва Прикарпатської державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН України, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, кандидат економічних наук, доцент, сумісник

Викладач: Гуменюк Мар'яна Мирославівна, старший науковий співробітник відділу наукових досліджень та інноваційного розвитку агропромислового виробництва Прикарпатської державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН України, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, кандидат економічних наук, доцент, сумісник

Погоджено з гарантом
ОП «Підприємництво
та управління бізнесом»

Людмила ВЕРБІВСЬКА

Затверджено на засіданні бізнесу та управління персоналом
протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Любов ВОДЯНКА

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради
економічного факультету

Ірина НИКИФОРАК

Мета навчальної дисципліни:

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи знань теорії та практики соціального підприємництва з позиції сучасних стандартів, кращої світової практики та підходів ведення підприємницької діяльності в умовах інтеграції концепції сталого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій та умінь щодо планування, організації та управління процесами підприємництва з метою вирішення або пом'якшення соціальних проблем суспільства на умовах самоокупності, інноваційності та стійкості. Зміст дисципліни «Соціальне підприємництво» побудований на основі синтезу наукових надбань світової економічної думки з узагальненнями новітньої господарської практики різних країн, а також процесів, що характеризують становлення системи соціального підприємництва в Україні. До переваг, які надає вивчення дисципліни «Соціальне підприємництво», слід віднести поглиблення знань та спеціалізацію вмінь щодо використання підприємницьких підходів у діяльності соціальної сфери.

Пререквізити:

Навчальну дисципліну «Соціальне підприємництво» віднесено до групи вибірових дисциплін підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Підприємництво та управління бізнесом» спеціальності D3 «Менеджмент».

Вивчення даної навчальної дисципліни базується на основі знань отриманих здобувачами з таких дисциплін: «Проектний менеджмент»; «Економічна діагностика та аналіз підприємницької діяльності», «Актуальні проблеми розвитку підприємництва». Отримані знання з дисципліни «Соціальне підприємництво» можуть бути використані при вивченні дисципліни «Сталий розвиток підприємництва та соціальна відповідальність бізнесу», що сприяє набуттю передбачених ОНП компетентностей та результатів навчання, а також в процесі написання кваліфікаційної роботи.

Результати навчання:

Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню елементів інтегральної, загальних та фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність: Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати новітні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетенції:

ЗК 03. Здатність працювати автономно.

ЗК 04 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК05. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК02. Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК10*. Здатність до професійної комунікації, ведення дискусії, переконливого та аргументованого відстоювання власної думки з повагою до індивідуального та культурного різноманіття й системи цінностей в умовах міжособистісної та міжкультурної взаємодії.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання:

РН06. Приймати ефективні, етичні та соціально відповідальні рішення, забезпечувати лідерство, автономність та міжособистісну взаємодію у їх реалізації в професійній діяльності.

РН07. Аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у професійній практиці.

РН10. Ініціювати, розробляти, реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявні та/або отримати нові цілісні знання, розв'язувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням етичних, соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	4	120	16	-	16	-	88	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні та правові основи соціального підприємництва													
Тема 1. Поняття соціального підприємництва, основні підходи до його визначення	15	2	2			11	15	2					14
Тема 2. Історія розвитку соціального підприємництва	15	2	2			11	15						14
Тема 3. Міжнародний та український досвід соціального підприємництва	15	2	2			11	15	2					14
Тема 4. Законодавчі аспекти соціального підприємництва	15	2	2			11	15						14
Разом за ЗМ1	60	8	8			44	60	4					56
Змістовий модуль 2. Соціальне підприємство – від ідеї до сталого розвитку													
Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві	15	2	2			11	15	2	2				13
Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес	15	2	2			11	15						13
Тема 7. Фінансовий менеджмент для соціального підприємства	15	2	2			11	15						14
Тема 8. Моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів та результатів діяльності соціального бізнесу	15	2	2			11	15	2					14
Разом за ЗМ 2	60	8	8			44	60	4	2				54
Усього годин	120	16	16			88	120	8	2				110

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1. Поняття соціального підприємництва, основні підходи до його визначення 1. Суть соціального підприємництва. 2. Організаційно-правові форми соціального підприємництва. 3. Моделі соціального підприємництва
2.	Тема 2. Історія розвитку соціального підприємництва 1. Історичні віхи розвитку соціального підприємництва. 2. Основоположники соціального підприємництва. 3. Розвиток соціального підприємництва в Україні.
3.	Тема 3. Міжнародний та український досвід соціального підприємництва 1. Зарубіжний досвід організаційно-правового регламентування соціального підприємництва. 2. Практики соціального підприємництва в європейських країнах. 3. Приклади успішного соціального підприємництва в Україні.
4.	Тема 4. Законодавчі аспекти соціального підприємництва 1. Законодавча база функціонування соціального підприємництва. 2. Організаційно-правові форми соціального підприємництва. 3. Режими оподаткування соціальних підприємств.
5.	Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві 1. Бізнес-моделі соціальних підприємств. 2. Концепція створення соціальних підприємств. 3. Поняття соціальної цінності у соціальному підприємстві.
6.	Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес 1. Перетворююче інвестування як основа суспільних змін. 2. Типи фінансової підтримки соціального підприємництва. 3. Інноваційні підходи залучення інвестицій для соціального підприємництва.
7.	Тема 7. Фінансовий менеджмент для соціального підприємства 1. Джерела формування майна соціального підприємства 2. Види доходів та витрат соціального підприємства 3. Оцінка ефективності фінансової діяльності соціальних підприємств.
8.	Тема 8. Моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів та результатів діяльності соціального бізнесу 1. Соціальний вплив: суть та доцільність вимірювання. 2. Принципи оцінки ефективності соціальних інвестицій. 3. Основи оцінки ефективності соціальних проєктів.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
1.	Тема 1. Поняття соціального підприємництва, основні підходи до його визначення Завдання: опрацювати теоретичні аспекти соціального підприємництва, його функції та принципи, розглянути відмінності соціального та комерційного підприємництва, дослідити значення соціального підприємництва для розвитку економічної системи.
2.	Тема 2. Історія розвитку соціального підприємництва Завдання: визначити історичні передумови виникнення соціального підприємництва, розглянути етапи розвитку соціального підприємництва в Україні, охарактеризувати історичні аспекти розвитку соціального підприємництва на кожному із виокремлених етапів еволюції в різних країнах.
3.	Тема 3. Міжнародний та український досвід соціального підприємництва Завдання: визначити особливості розвитку соціального підприємництва в Україні в сучасних умовах, охарактеризувати кращі практики створення міжнародного соціального підприємництва, розкрити зміст ревіталізації та успішні практики її реалізації, дослідити глобальні виклики активізації розвитку соціального підприємництва в світі.
4.	Тема 4. Законодавчі аспекти соціального підприємництва Завдання: визначити особливості нормативно-правового та інституційного забезпечення соціального підприємництва, охарактеризувати режими оподаткування соціальних підприємств, розкрити особливості ведення звітності соціальних підприємств різних організаційно-правових форм.

5.	Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві Завдання: розкрити етапи та механізми реалізації соціального бізнес-проекту, навести приклади соціального підприємництва відповідно до існуючих бізнес-моделей, сформулювати канву власної ідеї соціального підприємництва.
6.	Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес Завдання: розкрити суть та принципи перетворюючого інвестування, охарактеризувати типи інвесторів для соціального підприємництва, дослідити інноваційні підходи залучення інвестицій для соціального підприємництва, визначити роль фандрейзingu для залучення коштів у соціальний бізнес.
7.	Тема 7. Фінансовий менеджмент для соціального підприємства Завдання: розглянути фінансові моделі соціального підприємництва, визначити джерела фінансування соціальних підприємств, здійснити бюджетування власної ідеї соціального підприємництва.
8.	Тема 8. Моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів та результатів діяльності соціального бізнесу Завдання: розглянути критерії успішності соціального підприємства, розкрити порядок оцінки ефективності соціальних інвестицій, охарактеризувати складники соціального аудиту соціального підприємства, визначити перспективні форми соціальних підприємств.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів з дисципліни «Соціальне підприємництво» спрямована на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій, підготовку та презентацію індивідуальних навчально-дослідних завдань до відповідних тем дисципліни, підготовку тез доповідей на науково-практичні конференції та інших матеріалів.

№	Назва теми	К-сть год.	
1.	Тема 1. Поняття соціального підприємництва, основні підходи до його визначення 1. Соціальні інновації та підприємницька діяльність. 2. Принципи соціального підприємництва. 3. Відмінності між соціальним та комерційним підприємництвом, урядовими ініціативами, громадською діяльністю (благодійністю, волонтерством). 4. Відмінності між соціальним підприємництвом та соціальною відповідальністю бізнесу.	11	14
2.	Тема 2. Історія розвитку соціального підприємництва 1. Історичні попередники соціального підприємництва. 2. Зародження соціального підприємництва у Великій Британії. 3. Етапи розвитку соціального підприємництва в Україні.	11	14
3.	Тема 3. Міжнародний та український досвід соціального підприємництва 1. Досвід соціального підприємництва в європейських країнах. 2. Підприємницькі соціальні ініціативи в США. 3. Глобальні виклики активізації розвитку соціального підприємництва в світі. 4. Кращі практики соціального підприємництва в Україні.	11	14
4.	Тема 4. Законодавчі аспекти соціального підприємництва 1. Правові форми соціального підприємництва. 2. Режими оподаткування соціальних підприємств. 3. Особливості ведення звітності соціальних підприємств різних організаційно-правових форм.	11	14
5.	Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві 1. Фактори, що впливають на успішність обраних моделей у соціальному підприємстві. 2. Соціальне фермерство як форма соціального підприємництва. 3. Алгоритм дій соціального підприємця.	11	13
6.	Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес 1. Типи інвесторів для соціального підприємництва. 2. Роль фандрейзingu для залучення коштів у соціальний бізнес.	11	13
7.	Тема 7. Фінансовий менеджмент для соціального підприємства	11	14

	1. Види видатків соціального підприємства. 2. Джерела фінансування соціальних підприємств. 3. Особливості фінансової діяльності соціальних підприємств.		
8.	Тема 8. Моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів та результатів діяльності соціального бізнесу 1. Зарубіжний досвід вимірювання соціального впливу підприємства. 2. Складники соціального аудиту соціального підприємства. 3. Критерії успішності соціального підприємства.	11	14
Разом		88	110

Методи навчання

При викладанні використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології, спрямовані на досягнення освітньої мети й прогнозованих програмних результатів:

- словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо);
- ділові гри або інші ігрові методики;
- бізнес-кейси (індивідуальні або командні);
- методи візуалізації результатів для представлення навчального матеріалу та результатів виконаних завдань;
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- проєктні завдання;
- тренінги, коучі, майстер-класи від запрошених стейкхолдерів;
- реферативні та пошукові дослідження;
- пітчінг перед однокурсниками, викладачами чи стейкхолдерами;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю

Методами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- презентація самостійних робіт за індивідуальними завданнями;
- оцінювання результатів аналізу бізнес-кейсів, обґрунтування підприємницьких рішень, результатів досліджень;
- оцінка письмових робіт;
- оцінювання творчих (креативних) проєктів;
- оцінювання командних проєктів;
- зарахування результатів неформальної освіти, оцінювання сертифікатів онлайн-курсів, участі у вебінарах чи інших формах неформального навчання;
- оцінювання презентацій у форматі пітчінгу;
- оцінювання цифрових навичок, роботи з аналітичними інструментами;
- виконання практичних завдань у реальних або змодельованих умовах;

Форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формою підсумкового контролю є залік.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Загальна кількість балів, яку здобувач може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 змістовий модуль – 30; за 2 змістовий модуль – 30 балів.

(Коментар: Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітньої компоненти).

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					40	100
T1	T2	T3	T4	МК	T5	T6	T7	T8	МК		
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів; МК – модульний контроль

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Зарахування результатів неформальної освіти

В процесі вивчення дисципліни «Соціальне підприємництво» обумовлене визнання результатів неформальної освіти. Згідно «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти)» у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича «загальний обсяг освітніх компонент ОП, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної ОП. Здобувач не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання».

Перелік актуальних онлайн курсів, як результату неформальної освіти, доводиться до відома здобувачів викладачем дисципліни або обирається студентом самостійно за погодження з викладачем та розміщується в системі Moodle.

Зокрема, студенти мають можливість проходження наступних онлайн курсів.

1. Онлайн курс «Соціальне підприємництво: історія, тенденції, можливості» / Skills Academy. URL: <http://skillsacademy.com.ua/courses/42>

2. Онлайн курс «Соціальне підприємництво» / Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/social-entrepreneurship/>.

3. Онлайн курс «Стати соціальним підприємцем» / Skills Academy. URL: <http://skillsacademy.com.ua/courses/view/43>

4. Онлайн курс «Соціальне підприємництво: дизайн-мислення та невизначеність» / ВУМ Online. URL: <https://vumonline.ua/course/social-entrepreneurship>.

Рекомендована література:

Основна

1. Бочарнікова А. Про соціальне підприємництво – просто!: посібник підприємця. Київ: СТ-Друк, 2020. 67 с. URL: <https://www.slideshare.net/IrynaBaran/ss-238403611#1>
2. Долуда Л., Назарук В., Кірсанова Ю. Соціальне підприємництво. Бізнес-модель. Реєстрація. Оподаткування. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2017. 92 с.
3. Кокоть В., Регельок С., Бочарнікова А. Розвиток соціального підприємництва в Україні. Біла книга. Київ, 2020. 98 с.
4. Навчальний посібник з соціального підприємництва. Українська соціальна академія. 2021. 163 с. URL: https://siplatform-live.s3.eu-central-1.amazonaws.com/files/posibnyk_usa.pdf.
5. Смаль В., Кокоть В. Що слід знати про соціальне підприємництво. Київ: Федерація канадських муніципалітетів. Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», 2017. 58 с.
6. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін: посібник / А. А. Свинчук та ін. Київ: ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ»., 2017. 188 с.
7. Соціальне підприємництво: опорний конспект / укл. Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Тернопіль: Вектор, 2021. 74 с.
8. Соціальне підприємництво: посібник для викладачів курсу / за наук. редакцією к.е.н. А. О. Корнецького. Київ: Фамільна друкарня Huss, 2019. 160 с.

Допоміжна

1. Ачкасова О.В. Розвиток соціального підприємництва в невизначених умовах війни. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2024. № 1. С. 19-23
2. Біла І. С., Шевченко О. О. Соціальне підприємництво – сучасний тренд економічного розвитку. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2021. Том 6. Випуск 1. С. 28-33.
3. Васильєва О. О., Трохимець О. І., Соколов А. В. Соціальне підприємництво як інноваційний інструмент розвитку людського потенціалу. *Інфраструктура ринку*. 2022. №66. С. 153-161. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastruct66-28>.
4. Горин В. П., Булавинець В. М. Соціальне підприємництво як інструмент диверсифікації фінансування соціальної політики. *Агросвіт*. 2021. №15. С. 29-35.
5. Гуменюк М.М., Шпикуляк О.Г., Баланюк І.Ф. Роль соціального фермерства в інтеграції сільського господарства до міжнародного економічного простору: управлінський аспект. *Підприємництво та інновації*. 2024. Вип. 33. С. 20-25.
6. Гуменюк М.М., Неміш Д.В. Імплементация зарубіжного досвіду соціального фермерства як шлях активізації розвитку сільського господарства. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 67. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-119>
7. Загребельна І. Л., Світлична А. В., Розвиток соціального підприємництва в Україні. *Вісник ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Серія «Економічні науки»*. 2020. №1. С. 54-61. DOI: 10.31651/2076-5843-2020-1-54-61.
8. Звіт Європейської комісії «Соціальні підприємства та їхні екосистеми в Європі». URL: <https://www.euricse.eu/social-enterprises-andtheir-ecosystems-in-europe-mapping-study/>.
9. Ільченко В.М. Вплив краундфандингу на ефективний розвиток соціального підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 64. С. 36-41.
10. Ільченко В.М., Пістунова В.О. Можливості фінансування соціального підприємництва в Україні. *Підприємництво та інновації*. 2023. №26. С. 47-51.
11. Каширнікова І., Спірідонова К., Кірнос О. (2024). Соціальне підприємництво в сучасній Україні. *Економічний простір*. 2024. Вип. 190. С. 62-65.
12. Комісаренко А.О. Соціальне підприємництво як інструмент соціальної політики. *Право та державне управління*. 2022. № 1. С. 151-155.
13. Мозговая Н.А. Соціально-правові проблеми розвитку соціального

підприємництва в Україні. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2022. № 2. С. 19-26.

14. Новик І. Соціальне підприємництво: стан та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-6>.

15. Переверзева А., Волков В. Дослідження моделі соціального підприємництва як інноваційної форми бізнесу. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2020. № 1-2 (274-275). С. 28-40.

16. Рудаченко О.О., Коненко В.В. Соціальне підприємництво як основа сталого розвитку територіальних громад. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. №11. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-11-03-13>

17. Рамський, А. Соціальне підприємництво в Україні: аналіз нормативно-правової бази та перспектив розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 58. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-50>

18. Редько К., Ткаченко І. Розвиток соціального підприємництва в Україні. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2023. № 1 (81). С. 93-99.

19. Соціальне підприємництво в Україні: економіко-правовий аналіз. Звіт за проєктом Eu4Youth - розкриття потенціалу молодих соціальних підприємців в Молдові та Україні. 2020. 37 с. URL: https://euneighbourseast.eu/wp-content/uploads/2021/07/legal-report-in-ukraine_ukrainian_1.pdf.

20. Хоманська М., Яремко І. Соціальне підприємництво як актуальний напрямок розвитку економіки та суспільства України. *Наукові перспективи*. 2023. № 5 (35). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/4897/4924>.

21. Шапошников, К. С., Покатаєва, О. В., Дука, А. П. Державне регулювання розвитку соціального підприємництва в національній економіці: актуальні проблеми сьогодення. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. №3. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-3-03-09>.

22. Швець Г.О. Соціальне підприємництво: теоретичні та практичні аспекти. *Економіка і організація управління*. 2020. № 3 (39). С. 243-251.

23. Del Gesso, C. (2020). An entrepreneurial identity for social Enterprise across the institutional approaches: From mission to accountability toward sustainable societal development. *International Journal of Business and Management*. Vol. 15 (1), PP. 16-35.

24. Dupain, W., Pilia, O., Wunsch, M., Hoffmann, P., Scharpe, K., Mair, J., Raith, M., & Bosma, N. (2021). The state of social enterprise in Europe – European social enterprise monitor 2020-2021. URL: <https://knowledgecentre.euclidnetwork.eu/download/european-social-enterprise-monitor-report-2020-2021/>.

25. EU, European Union. (2021). A policy brief from the policy learning platform on SME competitiveness. URL: https://www.interregeurope.eu/fileadmin/user_upload/plp_uploads/policy_briefs/The_social_economy_and_support_to_social_enterprises_in_the_European_Union_Policy_brief.pdf

26. Gupta, P., Chauhan, S., J. Paul & Jaiswal, P. Social entrepreneurship research: A review and future research agenda. *Journal of Business Research*. 2020. Vol. 113, pp. 209–229. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0148296320301983>.

27. Gutterman, A. Social Entrepreneurship (August 17, 2022). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4192876> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4192876>

28. Halberstadt, T. Niemand, S. Kraus, G. Rexhepi, P. Jones, N. Kailer (2021). Social entrepreneurship orientation: Drivers of success for start-ups and established industrial firms. *Industrial Marketing Management*. Vol. 94, pp. 137-149.

29. Rawhouser, N., Cummings, M., Newbert, S. (2019). Social impact measurement: Current approaches and future directions for social entrepreneurship research. *Entrepreneurship Theory and Practice*. Vol. 43 (1), pp. 82-115.

30. Saebi, T., Foss, N., Linder, S. Social Entrepreneurship Research: Past Achievements and Future Promises. *Journal of Management*. 2019. Vol. 45. № 1. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0149206318793196>.

31. Schön, G. (2022). The Future of Social Entrepreneurship Support. *Social Innovations*. Vo. 11. URL: <https://socialinnovationsjournal.com/index.php/sij/article/view/2015/1760>
32. The Institute for Social Entrepreneurs. Evolution of the social enterprise industry: A chronology of key events. URL: <http://socialent.org/documents/EVOLUTIONOFTHESOCIALENTERPRISEINDUSTRY--ACHRONOLOGYOFKEYEVENTS.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України. – <https://www.msp.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua/> .
3. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України – <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Міністерство цифрової трансформації України – <https://thedigital.gov.ua/>
5. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
6. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй – <http://unstats.un.org/>
7. Міжнародний інститут статистики (ISI) — <http://isi.cbs.nl/>
8. Статистичний офіс Європейської співдружності — <http://europa.eu.int/>
9. База українського законодавства в Інтернет – www.lawukraine.com
10. Інститут глобальних стратегій – www.igls.com.ua
11. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій – www.ier.kiev.ua
12. Електронна бібліотека – www.lib.com.ua
13. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
14. Національна парламентська бібліотека – www.alpha.rada.kiev.ua–
15. Аудіокнига «Соціальне підприємництво». URL: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLhADhJyTVVTq1JvegxrX1plIGN9CWQ>
16. Соціальне підприємництво / Дія. Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/initiative/socialne-pidpriemnictvo>
17. Платформа «Соціальне підприємництво в Україні». URL: <https://socialbusiness.in.ua/>.
18. Практичний аналіз розвитку соціального підприємництва / ОБСЄ. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/a/9/426392.pdf>.
19. Social enterprise in Europe: regent trends and develjpmnts. URL: https://base.socioeco.org/docs/wp_08_01_se_web.pdf.
20. Social entrepreneurship & Social enterprises / OECD. URL: <https://www.oecd.org/cfe/leed/social-economy/social-entrepreneurship.htm>
21. Western NIS Enterprise Fund. URL: <https://wnisef.org/uk/media/impact-investing-uk/>.

Політика академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Обов'язковим є посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.
- ✓ Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravyla-akademichnoi->

[dobrochesnosti.pdf](#)

✓ «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/ni4ptvsk/polityka-vykorystannia-shtuchoho-intelektu-chnu.pdf>